

ÚVOD

**C6190 CHEMIE A METODIKY KONZERVOVÁNÍ PŘEDMĚTŮ Z
ANORGANICKÝCH MATERIÁLŮ II**

ZÁKLADNÍ POJMY

- PRŮZKUM = zjištění stavu (rozsah poškození a ztrát), struktury a materiálu předmětu a shromáždění veškerých dostupných informací o předmětu (původ, datace, autor, atd.); rozsah průzkumu vždy záleží na individuálním předmětu
  - umělecko-historický (historické souvislosti, předchozí provedené zásahy)
  - materiálový (neinvazivní, invazivní)
  - ...
- KONZERVACE = souhrn úkonů, jejichž cílem je zastavit degradační procesy a ochránit předmět před dalším působením degradačních vlivů
  - preventivní – nepřímá, kontrola stavu a podmínek uložení předmětu
  - sanační – systém přímých zásahů
- RESTAUROVÁNÍ = proces, jehož cílem je navrátit danému předmětu podobu co nejvíce odpovídající původní; není možné jej provést, neznáme-li původní podobu díla
- DOKUMENTACE = popisuje průzkum a všechny zásahy provedené na předmětu, její součástí je detailní fotodokumentace

ZÁKLADNÍ POJMY

- AUTENTICITA = nutno respektovat původní ztvárnění a vyznění díla, jak je zamýšlel autor, i s jeho chybami, tzv. lidový nádech díla
- INTEGRITA = fyzikální, historická a estetická celistvost, dílo by na první pohled mělo působit celistvě, zásahy musí nicméně být rozpoznatelné
- VLASTNÍK DÍLA = zadavatel
- AUTOR DÍLA = původce

ZÁSADY PRO RESTAURÁTORSKOU PRAXI

- zodpovědnost vůči vlastníkovi (zadavateli)
- zodpovědnost vůči autorovi
- co nejvyšší možný standard provedení prací
- pečlivá dokumentace a fotodokumentace
- respektování mezí vlastních možností

[1]

RESTAURÁTORSKÁ PROFESE

- VZDĚLÁNÍ: VŠ, VOŠ, SŠ + příslušná praxe v oboru → licence MK ČR
- restaurátor bez licence nemůže restaurovat kulturní památky nebo národní kulturní památky
- spolupráce s dalšími restaurátory (např. s jinou specializací)
- interdisciplinární spolupráce
- objektivita – nelze podávat falešné informace, např. je-li nejistý autor díla
- vzdělávání dalších odborníků a veřejnosti
- povinnost vyhovět požadavku odborné konzultace
- zodpovědnost za provedenou práci
- posouzení práce jiných restaurátorů – upozornění vlastníka, dochází-li zásahem k poškozování předmětu

VZTAH K VLASTNÍKOVÍ

- zhodnocení nezbytného rozsahu zásahu - po dohodě s vlastníkem
- nutno respektovat přání vlastníka (zadavatele), ale ne proti vlastnímu uvážení, např. hrozí-li poškození předmětu
- povinnost mlčenlivosti
- v případě neshod nutno najít kompromis, popřípadě vyhledat další názor odborníků, vždy v zájmu památky
- nutno poskytnout vlastníkovi dokumentaci zásahu

KONZERVACE A RESTAUROVÁNÍ

- PRŮZKUM = zásadní součást konzervátorského procesu
- ZHODNOCENÍ NEZBYTNÉHO ROZSAHU ZÁSAHU - po dohodě s vlastníkem
- VÝBĚR VHODNÉ TECHNIKY A MATERIÁLŮ - nutná detailní dokumentace pro pozdější dohledatelnost
- NÁVRH PRACOVNÍHO POSTUPU
- ODSTRAŇOVÁNÍ NEPŮVODNÍCH DOPLŇKŮ – nesmí dojít k poškození původního materiálu
- NÁSLEDNÁ PÉČE – doporučení podmínek uložení, kontroly stavu předmětů a intervalů pro rekonzervaci

DOKUMENTACE

SOUČÁSTI DOKUMENTACE:

- provedené průzkumy, jejich vyhodnocení a závěr
- koncepce restaurování, návrh zásahu – konzultace s vlastníkem a investorem
- popis procesu – čištění, konzervace, restaurování, doplňující průzkum, retuše
- doporučení podmínek pro uložení a četnosti kontrol

- dokumentace restaurátorského zásahu se stává součástí historie restaurovaného předmětu, součástí jeho hmotné existence
- dokumentace musí obsahovat objektivní a úplné informace

DOKUMENTACE

TŘI BLOKY:

- písemná část – základní údaje o památce a jejím restaurování, popis stavu památky před restaurováním, provedené analýzy a jejich výsledky, závěry z vyhodnocení analýz a jejich vliv na restaurátorský proces, popis zásahu, použitých materiálů, technických a technologických postupů, termín zahájení a ukončení prací
- grafická část – nákresy, plánky, zákresy míst odběru vzorků, různých druhů poškození, použitých materiálů, doplňků, apod.
- fotografická část – fotodokumentace díla před zásahem, jednotlivých etap zásahu, díla po zásahu, důležité jsou detaily, fotografie by měly obsahovat měřítko a barevnou škálu, nutno uvést použitý fotoaparát a technické parametry

ZDROJE

Přednášky MgA. Jiřího Marka

ZDROJE OBRÁZKŮ

[1] [HTTP://WWW.DAILYMAIL.CO.UK/NEWS/ARTICLE-2191988/A-FADING-FRESCO-DIY-FIASCO-MASTERPIECE-JESUS-DESTROYED-OLD-LADYS-ATTEMPT-RESTORE-DAMAGE-DIVINE-INTERVENTION.HTML](http://www.dailymail.co.uk/news/article-2191988/A-fading-fresco-diy-fiasco-masterpiece-jesus-destroyed-old-ladys-attempt-restore-damage-divine-intervention.html)